

Granskning av styrning och uppföljning av insatser till barn och unga

Rapport

Askersund kommun

KPMG AB

2021-09-06

Antal sidor 12

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	2
2	Inledning/bakgrund	3
2.1	Syfte, revisionsfråga och avgränsning	3
2.2	Revisionskriterier	3
2.3	Metod	4
2.4	Socialtjänstens ansvar/regelverk	4
3	Resultat av granskningen	7
3.1	Organisation och mål	7
3.2	Volymer och kostnadsutveckling för placering av barn och unga	9
4	Slutsats och rekommendationer	13

1 Sammanfattning

Vi har av Askersunds kommuns revisorer fått i uppdrag att översiktligt granska socialnämndens styrning och uppföljning av insatser till barn och unga. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2021.

Granskningens syfte är att bedöma om socialnämnden har en tillfredställande styrning och uppföljning av insatser till barn och unga.

Av granskningen framkommer att socialnämnden inte har tillräcklig styrning och uppföljning av insatsen till barn och unga. Vi ser några tydliga förbättringsområden.

Vi har funnit att det saknas politiskt antagna riktlinjer för handläggning vid utredning och insatser till barn och unga. Då det inte finns riktlinjer för handläggning har inte heller nämnden genomfört någon uppföljning eller revidering av riktlinjer. Vi anser att nämnden i denna del inte har utövat tillräcklig styrning och uppföljning avseende handläggning och uppföljning av insatser till barn och unga. Enligt vår bedömning bör nämnden anta riktlinjer som ger anvisningar om hur målsättningar och prioriteringar ska uppnås inom detta område för att uppnå en tydlig styrning mot de antagna målen.

Vidare har granskningen visat att det finns brister i nämndens systematiska kvalitetsarbete. Vi har funnit att det saknas en sammanhållen kvalitetsberättelse där det framgår hur arbetet med att systematiskt och fortlöpande utveckla och säkra verksamhetens kvalitet har bedrivits under föregående kalenderår.

Vad gäller den ekonomiska uppföljningen bedömer vi att den i huvudsak är tillräcklig. Då nämnden i dagsläget inte når sina ekonomiska mål anser vi dock att arbetet som pågår för att utveckla hemmaplanslösningar och att placera uppväxtplaceringar i familjehem där kommunen själv kontrakterar och stödjer, behöver utvecklas och följas upp.

Vi rekommenderar socialnämnden att:

- Fastställa riktlinjer, rutiner och styrande dokument för att förtydliga styrningen och möjliggöra uppföljning av verksamheten.
- Årligen utforma en sammanhållen kvalitetsberättelse
- Följa upp hur arbetet med att utveckla hemmaplanslösningar och placeringar i kommunens egna familjehem fortlöper

2 Inledning/bakgrund

Vi har av Askersunds kommuns revisorer fått i uppdrag att översiktligt granska socialnämndens styrning och uppföljning av insatser till barn och unga. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2021.

Socialtjänsten i varje kommun ska verka för att barn och unga växer upp under trygga förhållanden. Enligt Socialtjänstlagen ska kommunen sörja för att barn och ungdomar som riskerar att utvecklas ogynnsamt, får de insatser och stöd som de behöver. Det ska i möjligaste mån ske i samförstånd med den unge och dess föräldrar. I vissa fall kan tvångsåtgärder vara nödvändiga. Tidiga och förebyggande insatser har också betydelse för att säkerställa att barn och deras familjer får tillgång till stöd och skydd.

Revisorerna har i sin riskanalys bedömt att socialnämndens styrning och uppföljning av insatser till barn och unga behöver granskas.

2.1 Syfte, revisionsfråga och avgränsning

Granskningen syftar till att konstatera om socialnämnden har en tillfredställande styrning och uppföljning av insatser till barn och unga.

Granskningen ska besvara följande revisionsfrågor:

- Har nämnden fattat beslut om riktlinjer för handläggning vid utredning och insatser till barn och unga?
- Har nämnden följt upp att riktlinjer följs och att riktlinjer revideras regelbundet?
- Har nämnden följt upp och systematiskt och fortlöpande utvecklat och säkerställt verksamhetens kvalitet?
- Har nämnden följt upp kostnadsutvecklingen för placeringar av barn och unga?

Granskningen omfattar handläggning av utredning och insatser till barn och unga. Granskningen avser socialnämnden.

2.2 Revisionskriterier

Vi har bedömt om rutinerna uppfyller:

- Kommunallagen 6 kap. 6 §
- Socialtjänstlagen
- Föräldrabalken
- Socialtjänstförordningen
- Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (SOSFS 2012:11) om socialnämndens ansvar för barn och unga i familjehem, jourhem eller hem för vård eller boende.
- Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (SOSFS 2014:5) om dokumentation i verksamhet som bedrivs med stöd av SoL, LVU, LVM och LSS
- Lag med särskilda bestämmelser om vård av unga
- Tillämpbara interna regelverk, policys och beslut

2.3 Metod

Granskningen har genomförts genom dokumentstudier och intervjuer/avstämningar med förvaltningschef, områdeschef, ekonom och enhetschef. Vidare innehåller granskningen en jämförelse med insamlad data från nationella register RKA, (rådet för kommunala analyser).

Rapporten har faktakontrollerats av förvaltningschef.

2.4 Socialtjänstens ansvar/regelverk

Socialtjänstlagen

De insatser som erbjuds inom socialtjänsten ska vara av god kvalitet. Kvaliteten i verksamheten ska systematiskt och fortlöpande utvecklas och säkras. Socialnämnden ska se till att det finns rutiner för att förebygga, upptäcka och åtgärda risker och missförhållanden inom socialtjänstens verksamhet rörande barn och unga. (3 kap 3 § SoL)

Enligt socialtjänstlagen ska socialnämnden sörja för att den som behöver vårdas eller bo i ett annat hem än det egna tas emot i ett familjehem, hem för vård eller boende, eller stödboende. (6 kap. 1 § SoL)

Varje kommun ansvarar för att det finns tillgång till familjehem, hem för vård eller boende och stödboenden. När ett barn placeras ska det i första hand övervägas om barnet kan tas emot av någon anhörig eller annan närstående. Vad som är bäst för barnet ska alltid beaktas. (6 kap. 2 § SoL)

Ett barn får inte tas emot för stadigvarande vård och fostran i ett enskilt hem som inte tillhör någon av vårdnadshavarna utan medgivande från socialnämnden. Förhållandena i det tilltänkta familjehemmet ska utredas och socialnämnden ska tillhandahålla utbildning för familjehemmet. (6 kap. 6 § SoL) Familjehemmet har också rätt till stöd från socialnämnden. (6 kap. 7 § SoL)

Socialnämnden ska noga följa vården av de barn och unga som vårdas i ett familjehem, jourhem, stödboende eller hem för vård eller boende. Det ska ske genom regelbundna personliga besök i det hem där barnet eller den unge vistas, enskilda samtal med barnet eller den unge, samtal med den eller dem som tagit emot barnet eller den unge i sitt hem, och genom samtal med vårdnadshavarna. Socialnämnden ska särskilt uppmärksamma barnets eller den unges hälsa, utveckling, sociala beteende, skolgång samt relationer till anhöriga och andra närstående. (6 kap. 7b § SoL)

Socialnämnden ska utse en särskild socialsekreterare som ansvarar för kontakterna med barnet eller den unge. Socialsekreteraren ska besöka barnet eller den unge regelbundet i den omfattning som är lämplig utifrån barnets eller den unges behov och önskemål. (6 kap. 7c SoL)

Minst en gång var sjätte månad ska övervägas om vården fortfarande behövs och hur vården bör inriktas och utformas. När barnet har varit placerat i samma familjehem

Askersund kommun

Granskning av styrning och uppföljning av insatser till barn och unga
2021-09-06

under tre år från det att placeringen verkställdes, ska socialnämnden särskilt överväga om det finns skäl att ansöka om överflyttning av vårdnaden. (6 kap. 8 § SoL)

Socialnämndens ansvar för barn och unga i familjehem, jourhem eller hem för vård eller boende

Socialnämnden ska kartlägga och analysera behovet av familjehem och hem för vård eller boende för placeringar av barn och unga på kort och lång sikt.

Nämnden ska, med kartläggningen och analysen som utgångspunkt, planera för och vidta de åtgärder som krävs för att säkerställa tillgången till hem som kan erbjuda vård som är trygg, säker, ändamålsenlig och präglad av kontinuitet.

Socialnämnden ska samverka med andra samhällsorgan för att barn och unga i familjehem eller hem för vård eller boende får god vård och fostran, gynnsamma uppväxtförhållanden samt lämplig utbildning och sina behov av hälso- och sjukvård och tandvård tillgodosedda.

Enligt ett allmänt råd från Socialstyrelsen bör barnet eller den unge besökas av en socialsekreterare minst fyra gånger per år. Yngre barn samt barn och unga som nyligen har placerats i ett familjehem eller i ett hem för vård eller boende kan behöva tätare kontakt. (SOSFS 2012:11)

Ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete

Den som bedriver socialtjänst ansvarar för att det finns ett ledningssystem för verksamheten. Ledningssystemet ska användas för att systematiskt och fortlöpande utveckla och säkra verksamhetens kvalitet. Socialtjänsten ska med stöd av ledningssystemet planera, leda, kontrollera, följa upp, utvärdera och förbättra verksamheten. Den som bedriver socialtjänst ska fortlöpande bedöma om det finns risker som kan medföra brister i verksamhetens kvalitet. Riskanalys är därmed en obligatorisk del av det systematiska förbättringsarbetet. Vidare ska socialnämnden utöva egenkontroll med den frekvens och i den omfattning som krävs för att kunna säkra verksamhetens kvalitet.

Arbetet med att utveckla och säkra verksamhetens kvalitet ska dokumenteras. En sammanhållen kvalitetsberättelse bör upprättas årligen där det ska framgå hur arbetet med att systematiskt och fortlöpande utveckla och säkra verksamhetens kvalitet har bedrivits under föregående kalenderår, vilka åtgärder som har vidtagits för att säkra verksamhetens kvalitet, och vilka resultat som har uppnåtts. (SOSFS 2011:9)

Hem för vård eller boende, HVB

Med hem för vård eller boende avses ett hem inom socialtjänsten som tar emot enskilda för vård eller behandling i förening med ett boende. Om ett sådant hem drivs av ett bolag, en förening, en samfällighet, en stiftelse eller en enskild individ krävs dessutom att verksamheten bedrivs yrkesmässigt.

Verksamheten vid hem för vård eller boende ska bygga på förtroende för och samarbete med den enskilde och utformas så att vistelsen i hemmet eller boendet upplevs som meningsfull. Den enskildes integritet ska respekteras. De insatser som görs ska anpassas till den enskildes individuella behov och förutsättningar.

Askersund kommun

Granskning av styrning och uppföljning av insatser till barn och unga
2021-09-06

Verksamheten ska bedrivas i fortlöpande samarbete med den socialnämnd som har det sammanhållande ansvaret för att den enskilde får det stöd och den hjälp som han eller hon behöver.

Vid varje hem för vård eller boende och vid varje stödboende ska det finnas en person med lämplig utbildning som förestår verksamheten. Det ska också finnas sådan personal som i övrigt behövs för en ändamålsenlig verksamhet.

Den som vårdas i ett familjehem, stödboende eller hem för vård eller boende och vars skolplikt har upphört bör vid behov ges möjlighet till kompletterande undervisning och lämplig yrkesutbildning. I varje fall bör han eller hon ges möjlighet till sådan arbetsträning eller annan grundläggande yrkesträning som underlättar för honom eller henne att få anställning eller fortsatt yrkesutbildning. (3 kap.§§ 3, 4, 5, 5 a, och 7 Sof)

SIS-hem

Staten ansvarar för de särskilda ungdomshem som avser vård av unga (enligt 3 § LVU) som behöver stå under särskilt noggrann tillsyn, så kallade SIS-hem. Om socialnämnden har beslutat att den unge ska vistas i ett sådant hem ska Statens institutionsstyrelse anvisa den unge en plats. För vård i dessa hem får staten ta ut avgift av den kommun som begärt placeringen. (Förordning med instruktion för Statens institutionsstyrelse § 3)

I samband med inskrivningsbeslutet ska det särskilt kontrolleras att hemmet eller boendet är lämpligt med hänsyn till den enskildes behov, ålder, utveckling, utbildning och personliga förhållanden i övrigt.

När behovet av vård i hemmet eller boendet har upphört ska den som vårdas skrivas ut. Om den enskilde vårdas med stöd av LVU får han eller hon inte skrivas ut om inte socialnämnden har begärt eller medgett det. Statens institutionsstyrelse ska omgående underrätta socialnämnden när det finns anledning till utskrivning. Nämnden ska underrättas i sådan tid att det finns möjlighet att vidta eller förbereda andra behövliga insatser. (Sof kap. 3 §§ 10, 11, 14)

LOU, Lagen om offentlig upphandling

Lagen om LOU gäller för myndigheter och annan verksamhet som finansieras med allmänna medel. Dessa myndigheter är enligt lagen skyldiga att annonsera alla inköp som kommer att göras över direktupphandlingsgränsen för att intresserade företag ska beredas möjlighet att lämna anbud. De krav som ställs ska tillkännages i ett upphandlingsdokument. Myndigheter måste lämna ut upphandlingsunderlagen och utvärdera alla anbud. Utvärderingen ska ske på sakliga grunder, och får inte avvika från den utvärderingsmetod som tillkännagivits i upphandlingsdokumenten.

3 Resultat av granskningen

3.1 Organisation och mål

Barn och familjeenheten är beläget vid Familjens hus på vårdcentralen i Askersund. Enheten är samlokaliserad med Familjecentralen och dess öppna verksamhet. Enheten består av en enhetschef och elva medarbetare vid ingången till 2021 och verksamheten syftar till att erbjuda stöd och hjälp till barn och deras familjer.

Inom enheten finns en mottagningsansvarig socialsekreterare som har i uppdrag att ta emot och hantera inkomna anmälningar. Utredningar av barn genomförs av handläggare inom enheten som har att utreda barns situation och behov för att avgöra vilken insats eller stöd och skydd som barnet eventuellt kan behöva. Till beviljad insats upprättas en genomförandeplan eller ett uppdrag som följs upp minst en gång i halvåret. En socialsekreterare arbetar mot ensamkommande barn och deras insatser. En familjehemssekreterare arbetar aktivt för att rekrytera, utreda och stödja våra familjehem, kontaktfamiljer och kontaktpersoner.

Enheten barn och familj är lokaliserat till familjens hus där även familjecentralen är beläget. På familjecentralen erbjuds öppen verksamhet såsom råd- och stödsamtal, föräldraskapsstöd, umgängesstöd och utbildningar, öppen förskola, babycafé och spädbarnsmassage. Slutligen innefattas enheten av familjerätt och en socialsekreterare som har till uppgift att följa upp de placerade barnen och säkerställa att deras behov blir tillgodosedda.

Verksamhetens mål

Nedan presenteras de mål som kan anses ha bärighet på granskningsområdet

- Tillvarata och utveckla det friska och ha ett rehabiliterande förhållningssätt i verksamheten
- Utveckla hemmaplanslösningar och tidiga insatser
- Öka antalet familjehem i egen regi

3.1.1 Riktlinjer för handläggning

Vid intervjuer och dokumentstudier framkommer att det saknas riktlinjer för handläggning vid utredning och insatser till barn och unga. Handläggare är instruerade att de ska använda Socialstyrelsens handböcker samt grundbok med tillhörande metodstöd i Barns behov i centrum (BBIC) från Socialstyrelsen för att få vägledning i handläggningen.

Det saknas alltså riktlinjer där politiska ställningstaganden och prioriteringar fastställts och förtydligats. Vid intervjuerna beskrivs att det dock genomförts ett arbete för att beskriva och utforma en rad arbetsprocesser för att underlätta arbetet. Det gäller till exempel processer avseende handläggning av orosanmälningar, genomförande av utredningar mm.

Det inte har genomförts någon systematisk uppföljning om i vilken utsträckning som handläggarna använder och följer grundboken i BBIC, men det åligger ansvarig chef att och handläggaren själv att följa de föreskrifter som gäller.

3.1.2 Insatser till barn, unga och deras föräldrar

I intervjuerna och i dokumentstudien framkommer att nämnden upplever att belastningen på enheten har ökat under året. Det gäller såväl antal inkomna orosanmälningar och ansökningar om råd och stöd. Upplevelsen i verksamheten beskrivs vara att de ärenden där det inleds utredning oftast har en komplex problematik, vilket beskrivs kräva mer av handläggarna och deras analytiska förmåga.

För att möta utmaningarna med allt mer komplexa svårigheter hos barnen och deras föräldrar har kommunen bland annat ingått en samverkansöverenskommelse med regionen för att kunna ge insatser till barn och deras familjer i samverkan med andra instanser. Projektet kallas TSI, (tidiga samordnade insatser) och innebär att personal från skola, hälso- och sjukvård och socialtjänst arbetar tillsammans. Samordningen beskrivs behövas för att skapa en helhet kring insatser för barn och unga som är i behov av stöd från flera aktörer. TSI beskrivs inte vara en viss metod utan bygger på att verksamheterna har en gemensam struktur. På så vis ska alla barn och unga få stöd tidigt i en ogynnsam utveckling.

Ett annat projekt som verksamheten har inlett är TABB, (tillsammans för alla barns bästa). Projektet syftar till att främja samverkan mellan socialtjänst, skola samt hälso- och sjukvård för barns bästa i Askersunds kommun. Projektet avser att arbeta fram ett tydligt gemensamt styrdokument gällande samverkansarbetet, metodutveckla olika behandlingsmetoder och utveckla arbetet med SIP (samordnad individuell plan). Projektet ska präglas av en helhetssyn kring alla barns behov med utgångspunkt i Barnkonventionen.

Vidare beskrivs i intervjuerna och i verksamhetens aktivitetsplan att verksamheten arbetar med att aktivt rekrytera egna familjehem genom marknadsföring. En handlingsplan har upprättats tillsammans med familjehemssekreterare. Handlingsplanen ska följas upp kontinuerligt.

3.1.3 Systematiskt kvalitetsarbete

Inom verksamheten finns ett antaget ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete, med systemstöd. Det beskrivs i intervjuer och i dokumentation att en rad egenkontroller genomförs för att säkerställa kvalitén i verksamheten. Det kan till exempel gälla om det framgår i utredningen hur den enskilde uppfattar sina behov och önskemål på insatsen, om den enskilde har och känner till aktuell genomförandeplan, om barnrättsperspektivet och barnets bästa har beaktats etc. Verksamheten gör en bedömning om de olika egenkontrollpunkterna har följts utifrån en bedömning av grön, gul eller röd markering. Grön avser godkänt, gul oklart och röd underkänt.

Vi har dock inte kunnat se att det sker en rapportering till nämnden om resultatet av egenkontrollerna. I intervjuerna beskrivs att det sker en årlig rapportering i årsberättelsen, med efter kontroll i årsberättelsen framkommer att det sådan rapportering saknas. I Årsberättelsen finns ett kapitel om Kvalitets- och patientsäkerhet som omfattar några rader och enbart beskriver att ett flertal avvikelser har upprättats utifrån brister och klagomål och att dessa har hanterats utifrån gällande regler. Vidare beskrivs att rutiner och processer har reviderats och upprättats under året, men inte någon presentation av vad arbetet bestått av.

3.1.4 Bedömning

Av granskningen framgår att det saknas politiskt antagna riktlinjer för handläggning vid utredning och insatser till barn och unga. Då det inte finns riktlinjer för handläggning har inte heller nämnden genomfört någon uppföljning eller revidering av riktlinjer. Vi anser att nämnden i denna del inte har utövat tillräcklig styrning och uppföljning avseende handläggning och uppföljning av insatser till barn och unga. Nämnden bör anta riktlinjer som ger anvisningar om hur målsättningar och prioriteringar ska uppnås inom detta område för att uppnå en tydlig styrning mot de antagna målen.

Vidare har granskningen visat att det finns brister i nämndens systematiska kvalitetsarbete. Vi har funnit att det saknas en sammanhållen kvalitetsberättelse där det framgår hur arbetet med att systematiskt och fortlöpande utveckla och säkra verksamhetens kvalitet har bedrivits under föregående kalenderår. I en sådan sammanhållen dokumentation av det systematiska kvalitetsarbetet ska det framgå vilka åtgärder som har vidtagits för att säkra verksamhetens kvalitet och vilka resultat som har uppnåtts. En kvalitetsberättelse bör upprättas årligen. Berättelsen bör ha en sådan detaljeringsgrad att det går att bedöma hur arbetet med att systematiskt och fortlöpande utveckla och säkra kvaliteten har bedrivits i verksamhetens olika delar, och att informationsbehovet hos externa intressenter tillgodoses. Berättelsen bör hållas tillgänglig för den som önskar ta del av den.

3.2 Volymer och kostnadsutveckling för placering av barn och unga

Vid rapporteringen till nämnden under våren framkom att Placeringar för barn och unga prognosticerats att kosta 1 830 tkr mer än budgeterat. Placeringar på HVB-hem förväntas nå ett överskott om 470 tkr och familjehem ett underskott om – 2 300 tkr.

Antal-verkställda-placeringar..... Barn-och-unga-(ej-EK)	2019	2020	2021				
	snitt	snitt	jan	feb	mars	april	maj
Familjehem, -SoL, -internt	10	7	7	7	10	10	12
Familjehem, -SoL, -externt	5	4	5	5	5	5	6
Familjehem, -LVU, -internt	3	2	2	2	2	2	2
Familjehem, -LVU, -externt	2	1	1	1	1	1	1
HVB/SIS-hem, -SoL/LVU	2	1	1	1	1	1	0
Kontaktfamilj	13	9	8	6	6	6	6

Av ovanstående sammanställning som gäller till och med maj 2021 framkommer att det skett en ökning av placeringar i förhållande till 2020, framförallt avseende familjehem. Ökningen av familjehem avser både familjehem som kontrakterats genom avtal och konsulentstödda familjehem.

Askersund kommun

Granskning av styrning och uppföljning av insatser till barn och unga
2021-09-06

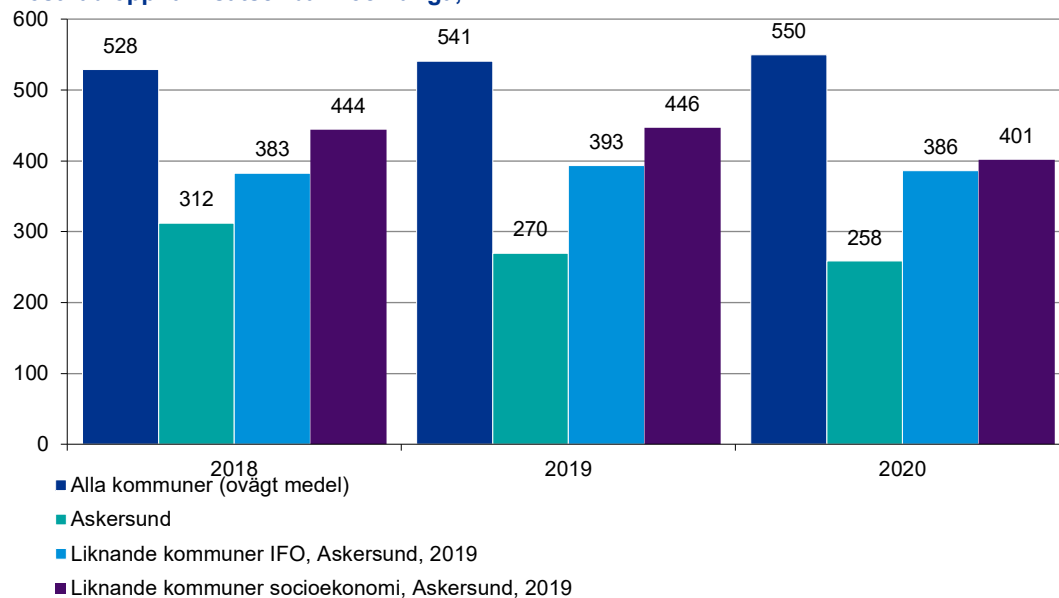
Antal verkställda placeringar Barn och unga (ej EK), forts.	2019	2020	2021				
	snitt	snitt	jan	feb	mars	april	maj
Kontaktperson	4	6	6	6	6	5	6
Övrig öppenvård, internt	20	20	21	23	25	25	24
Övrig öppenvård, externt	-	1	1	1	1	0	1
Personligt stöd	14	13	15	15	11	10	8
Strukturerad öppenvård, internt	2	3	3	5	3	3	6
Strukturerad öppenvård, externt	1	1	1	1	1	1	1
Privatplacering	1	1	3	3	3	3	3
Vårdnadsöverflytt	3	1	3	3	3	3	3
Stödboende	1	1	0	0	0	0	2
Jourplacering, FH & HVB	2	2	4	5	3	3	1

Av sammanställningen ovan framkommer att insatsen övrig öppen vård och strukturerad öppenvård blivit vanligare under 2021 i jämförelse med åren innan.

3.2.1 Analys kostnadsutveckling placeringar och insatser

Vi har genomfört en översiktlig analys över utvecklingen av kostnader för insatser och placeringar av barn och unga i Askersund i jämförelse med andra kommuner. Jämförelsen är gjord av data via RKA, rådet för kommunala analyser, (Kolada). Vi har framförallt gjort jämförelser med kommuner som liknar Askersund utifrån struktur gällande Individ- och familjeomsorg, struktur utifrån socioekonomi och alla kommuner ovägt medel. Liknande kommuner IFO är: Gällivare, Götene, Hjo, Rättvik, Säter, Vännäs och Åtvidaberg. Liknande kommuner socioekonomi är: Malung-Sälén, Smedjebacken, Tanum, Ydre, Åtvidaberg, Älvdalen och Östhammar.

Kostnad öppna insatser barn och unga, kr/inv

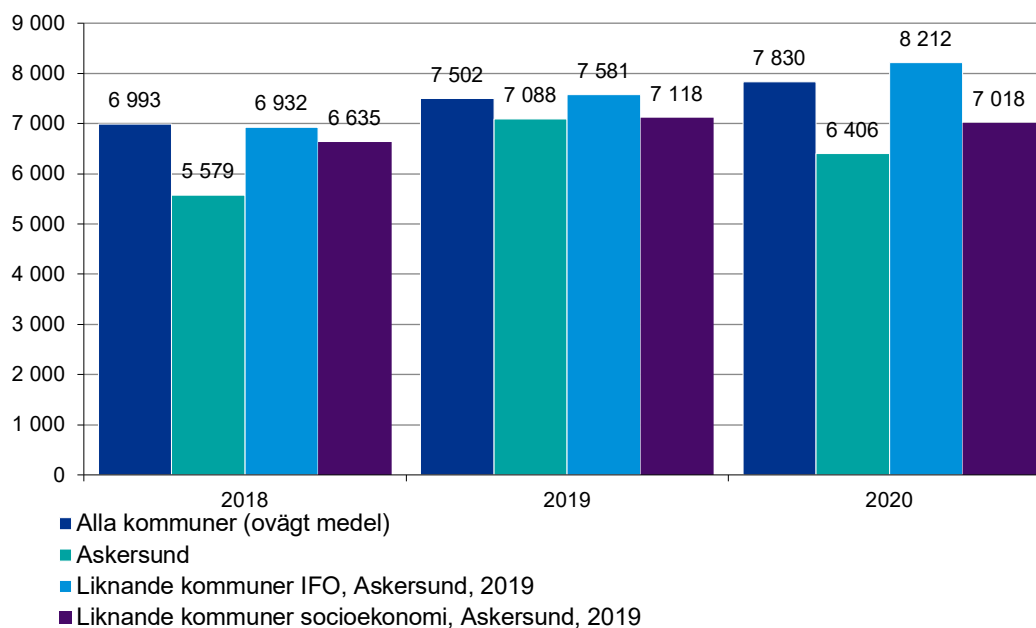
Oberoende av nämndens målsättning om att prioritera öppna insatser minskar nämndens kostnader för öppna insatser och nämnden avsätter mindre medel per

Askersund kommun

Granskning av styrning och uppföljning av insatser till barn och unga
2021-09-06

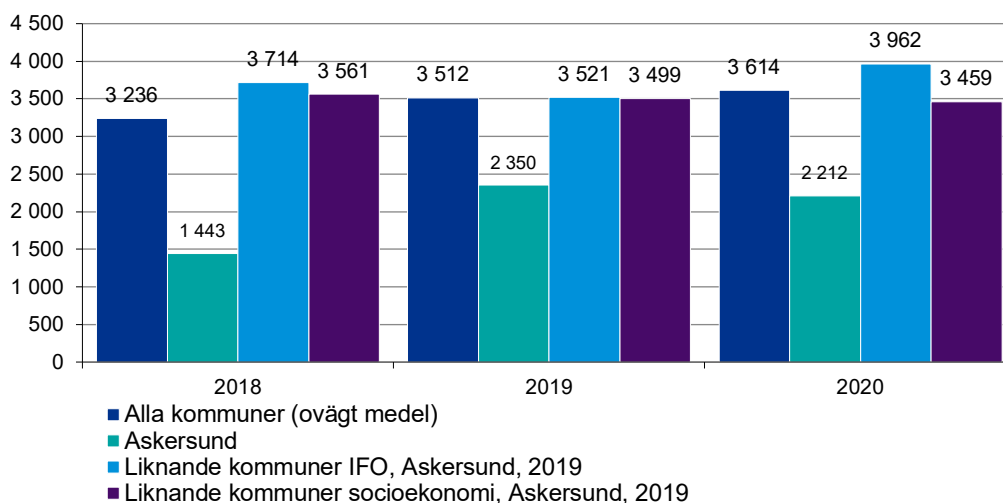
invånare för öppna insatser än riket, liknande kommuner IFO och liknande kommuner socioekonomi under hela tidsperioden 2018-2020.

Kostnad familje- och HVB-hem barn och unga, kr/inv 0-20 år

Kostnaden för familjehem och HVB för barn och unga ökar under perioden 2018-2020, men från en lägre nivå än jämförelsegrupperna. Även jämförelsegruppernas kostnader ökar. Askersund har den lägsta kostnaden för placeringar (HVB och familjehem) per barn 0-20 år, i jämförelse med riket, liknande kommuner IFO och liknande kommuner socioekonomi.

Kostnad HVB-hem för barn och unga kr/inv 0-20 år

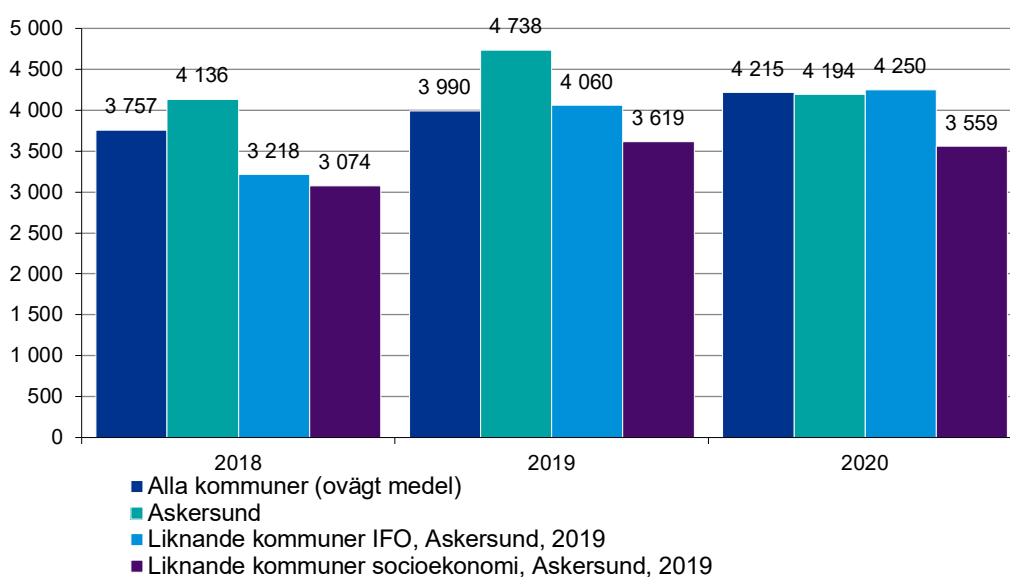

Askersund kommun

Granskning av styrning och uppföljning av insatser till barn och unga
2021-09-06

När vi tittar på kostnaden för enbart HVB-hem ser vi att Askersund har den lägsta kostnaden per invånare 0-20 år av jämförelsegrupperna för perioden 2018-2020. Det sker en markant ökning av kostnaderna mellan 2018 och 2019 men mellan åren 2019 och 2020 sänks kostnaden något. Kostnaderna i riket ökar något under tidsperioden och kostnaderna i liknande kommuner IFO pekar svagt uppåt. Kostnaderna i liknande kommuner socioekonomi är relativt stabila under tidsperioden men på en betydligt högre nivå än Askersund.

Kostnad familjehemsvård barn och unga, kr/inv 0-20 år

Kostnaden för familjehemsvård för barn och unga per invånare 0-20 år är över eller i paritet med jämförelsegrupperna under perioden. Under 2019 ökar kostnaden för att återgå till ett likande kostnadsläge 2020. I riket ökar kostnaden under tidsperioden för att komma upp i samma nivå som liknade kommuner socioekonomi och i liknande kommuner IFO

3.2.2 Bedömning

Vi bedömer att nämnden har utövat en i huvudsak tillräcklig uppföljning av den ekonomiska utvecklingen avseende kostnader för insatser och placeringar av barn och unga. Vi stödjer oss på den rapportering till nämnd vi tagit del av och informationen i intervjuerna. Då nämnden i dagsläget inte når sina ekonomiska mål anser vi att arbetet som pågår för att utveckla hemmaplanslösningar och att placera uppväxtplaceringar i familjehem där kommunen själv kontrakterar och stödjer behöver fortsatt utvecklas och följas upp. När det gäller placering av barn måste barnets bästa vägas in vid varje beslut vilket innebär att det inte alltid är möjligt eller lämpligt att minska kostnaden snabbt. Det går att påverka kostnader för placeringar men det behöver ske genom ett aktivt arbete från förvaltningen i kombination med barnets bästa i åtanke.

4 Slutsats och rekommendationer

Granskningens syfte är att bedöma om socialnämnden har en tillfredställande styrning och uppföljning av insatser till barn och unga. Enligt vår granskning har socialnämnden inte en tillfredställande styrning och uppföljning av insatsen till barn och unga. Vi ser några tydliga förbättringsområden.

Vi har funnit att det saknas politiskt antagna riktlinjer för handläggning vid utredning och insatser till barn och unga. Då det inte finns riktlinjer för handläggning har inte heller nämnden genomfört någon uppföljning eller revidering av riktlinjer. Vi anser att nämnden i denna del inte har utövat tillräcklig styrning och uppföljning avseende handläggning och uppföljning av insatser till barn och unga. Enligt vår bedömning bör nämnden anta riktlinjer som ger anvisningar om hur målsättningar och prioriteringar ska uppnås inom detta område för att uppnå en tydlig styrning mot de antagna målen.

Vidare har granskningen visat att det finns brister i nämndens systematiska kvalitetsarbete. Vi har funnit att det saknas en sammanhållen kvalitetsberättelse där det framgår hur arbetet med att systematiskt och fortlöpande utveckla och säkra verksamhetens kvalitet har bedrivits under föregående kalenderår.

Vad gäller den ekonomiska uppföljningen bedömer vi att den i huvudsak är tillräcklig. Då nämnden i dagsläget inte når sina ekonomiska mål anser vi dock att arbetet som pågår för att utveckla hemmaplanslösningar och att placera uppväxtplaceringar i familjehem där kommunen själv kontrakterar och stödjer, behöver utvecklas och följas upp.

Vi rekommenderar socialnämnden att:

- Fastställa riktlinjer, rutiner och styrande dokument för att förtydliga styrningen och möjliggöra uppföljning av verksamheten.
- Årligen utforma en sammanhållen kvalitetsberättelse
- Följa upp hur arbetet med att utveckla hemmaplanslösningar och placeringar i kommunens egna familjehem fortlöper

Datum som ovan

KPMG AB

Annelie Svensson
Certifierad kommunal revisor

Mikael Lind
Certifierad kommunal revisor

Detta dokument har upprättats enbart för i dokumentet angiven uppdragsgivare och är baserat på det särskilda uppdrag som är avtalat mellan KPMG AB och uppdragsgivaren. KPMG AB tar inte ansvar för om andra än uppdragsgivaren använder dokumentet och informationen i dokumentet. Informationen i dokumentet kan bara garanteras vara aktuell vid tidpunkten för publicerandet av detta dokument. Huruvida detta dokument ska anses vara allmän handling hos mottagaren regleras i offentlighets- och sekretesslagen samt i tryckfrihetsförordningen.